

Luxembourg, 21. lipnja 2022.
(OR. en)

10345/22

SUSTDEV 110
ONU 85
EDUC 251
DEVGEN 124
ENV 622
AG 68

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	21. lipnja 2022.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	9992/22
------------------	---------

Predmet:	Transformativna uloga obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo kao ključnog alata za postizanje ciljeva održivog razvoja – zaključci Vijeća (21. lipnja 2022.)
----------	--

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o transformativnoj ulozi obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo kao ključnog alata za postizanje ciljeva održivog razvoja, kako ih je Vijeće odobrilo na 3885. sastanku održanom 21. lipnja 2022.

**Zaključci Vijeća o transformativnoj ulozi obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo
kao ključnog alata za postizanje ciljeva održivog razvoja**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. ponovno potvrđuje da su Europska unija (EU) i njezine države članice i dalje čvrsto predane provedbi Programa održivog razvoja do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja te drugih važnih multilateralnih sporazuma i instrumenata, uključujući Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Akcijski plan iz Addis Abebe, Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa i Konvenciju o biološkoj raznolikosti, kojima se i dalje usmjerava njihovo djelovanje, na unutarnjoj i na vanjskoj razini. Oni su u središtu provedbe europskog zelenog plana i Europskog konsenzusa o razvoju;
2. podsjeća na svoje zaključke iz lipnja 2017. naslovljene „Održiva europska budućnost: odgovor EU-a na Program održivog razvoja do 2030.”, svoje zaključke iz travnja 2019. naslovljene „Prema sve održivijoj Uniji do 2030.”, svoje zaključke iz prosinca 2019. naslovljene „Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci”, svoje zaključke iz lipnja 2021. naslovljene „Sveobuhvatan pristup za ubrzanje provedbe Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. – Bolja ponovna izgradnja nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19”, zaključke Europskog vijeća iz listopada 2018. i strateški okvir za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021. – 2030.) te ponovno potvrđuje obveze preuzete u tim dokumentima;

3. nadalje, ističe da je prioritet zajednički ostvariti cilj održivog razvoja br. 4 i da je važan univerzalan, pravičan i uključiv pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju te sigurnim okružjima za učenje, među ostalim u hitnim i kriznim situacijama, za svu djecu i mlade, uključujući djevojčice i žene te najranjivije osobe i osobe marginalizirane zbog siromaštva, raseljavanja ili bolesti, kako bi se doprinijelo pružanju snažnijeg temelja za održivi razvoj te smanjenje nejednakosti, uključujući rodnu neravnopravnost, i digitalnog jaza. U tom pogledu izražava zabrinutost zbog poremećaja u obrazovanju uzrokovanih pandemijom i naglašava važnost izgradnje otpornih obrazovnih sustava koji pružaju odgovarajuću infrastrukturu i resurse;
4. ističe da je povećanje šire potpore i angažmana među građanima i građankama EU-a ključno za to da EU i njegove države članice postignu ciljeve održivog razvoja i ostvare Program 2030.; stoga naglašava da je važno osigurati da pojedinci posjeduju odgovarajuće kompetencije (koje obuhvaćaju znanje, vještine, stavove i vrijednosti) potrebne za promišljanje o njihovoj ulozi, donošenje svjesnih odluka i za to da postanu akteri promjene, pojedinačno i skupno, kako bi se razvila održiva, uključiva i prosperitetna društva;
5. smatra da obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo ima znatan potencijal za transformaciju naših društava, dobrobiti, gospodarstva i obrazaca potrošnje te je stoga neophodno za postizanje održivijeg EU-a i svijeta. Stoga naglašava njegovu ključnu ulogu u ostvarivanju Programa 2030. u cjelini, jer je on sastavni dio cilja održivog razvoja br. 4 i ključni pokretač svih drugih ciljeva održivog razvoja te pokretač inovacija, oporavka, otpornosti i transformativnog djelovanja;
6. izražava svoju potpunu predanost ostvarenju cilja 4.7 i prepoznaje važnost rada UNESCO-a u sklopu Okvira za djelovanje „Obrazovanje 2030.” i Berlinske deklaracije o obrazovanju za održivi razvoj, uključujući plan za obrazovanje za održivi razvoj, UNECE-a putem njegove Strategije za obrazovanje za održivi razvoj i ažuriranog okvira za djelovanje, kao i Vijeća Europe, uključujući Centar Sjever-Jug, putem alata kao što je Referentni okvir kompetencija za demokratsku kulturu (RFCDC); podsjeća na ciljeve Deklaracije iz Maastrichta o globalnom obrazovanju i Zaključke Vijeća iz prosinca 2010. o obrazovanju za održivi razvoj, koji čine osnovu za razradu ovih zaključaka;

7. prepoznaje trenutačan pozitivan zamah u području obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo u Europi, posebno naglašavajući Zaključke Vijeća od 5. travnja 2022. o poticanju angažmana mladih kao nositelja promjena radi zaštite okoliša i Preporuku od 16. lipnja 2022. o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj, kojima su obuhvaćena ključna područja obrazovanja za održivi razvoj, i u kojima se naglašava potreba da se učenicima pruže potrebno znanje, vještine, stavovi i vrijednosti kako bi odgovorili na složene izazove kao što su klimatske promjene i postali pokretači promjena kao odgovorni globalni građani; u tom pogledu pozdravlja i aktualni proces izrade nove europske deklaracije o globalnom obrazovanju do 2050. pod pokroviteljstvom Globalne obrazovne mreže Europe (GENE), koja bi trebala biti dovršena u studenome 2022.;
8. smatra da su koncepti učenja za okolišnu održivost, učenja za zelenu tranziciju, obrazovanja i podizanja svijesti o razvoju, globalnog obrazovanja (obrazovanja u području globalnog građanstva), obrazovanja za građanstvo i međunarodne solidarnosti sastavni dio obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo: njima se potiču održivi razvoj i održivi način života, ljudska prava te rodna ravnopravnost i osnaživanje žena i djevojčica, uz istodobno promicanje zaštite okoliša i bioraznolikosti te kulture solidarnosti, mira i nenasilja, globalnog građanstva i uvažavanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju; stoga potvrđuje njihov doprinos postizanju cilja br. 4. 7 te ciljeva 12.8 i 13.3 Programa 2030. te istodobno prepoznaje raznolikost obrazovnih modela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;
9. smatra da bi se obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo trebalo na uravnotežen i integriran način baviti trima temeljnim stupovima održivog razvoja, gospodarskim, socijalnim i okolišnim, s posebnim naglaskom na međupovezanosti i sinergiji među ciljevima održivog razvoja, te naglašava da bi se međusektorska pitanja Programa 2030., posebno dobro upravljanje, vladavina prava, demokracija te učinkovite i odgovorne institucije, kao i rodna ravnopravnost i osnaživanje svih žena i djevojčica, trebala kao takva odražavati u obrazovanju za održivi razvoj i globalno građanstvo. Ta sveobuhvatna priroda obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo doprinosi razvoju transverzalnih ključnih kompetencija među učenicima;

10. ujedno smatra da bi obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo trebalo po potrebi kao skup transverzalno relevantnih temeljnih načela i vrijednosti uključiti na svim razinama formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja te u sve obrazovne predmete, s ključnim ciljem stavljanja naglaska na podizanje svijesti, kritičko mišljenje, inovacije, sposobnost suočavanja s budućim promjenama i dugoročnu perspektivu odgovornosti prema budućim generacijama, kako je utvrđeno u novom europskom okviru kompetencija za održivost GreenComp;
11. naglašava da je obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo sastavni dio procesa cjeloživotnog učenja te stoga naglašava doprinos koji neformalno i informalno učenje mogu dati obrazovanju za održivi razvoj i globalno građanstvo te da su kulturne ustanove, uključujući medije, muzeje i knjižnice, kao i lokalna tijela i zajednice, civilno društvo i poslodavci ključni akteri u tom pogledu;
12. naglašava da je razvoj kompetencija povezanih s pitanjima održivosti među državnim službenicima ključan korak za jačanje kapaciteta javnih uprava za provedbu Programa 2030. i osiguravanje daljnje integracije ciljeva održivog razvoja u javne politike i usklađenost politika;
13. prepoznaje potrebu za primjenom i potpunim iskorištavanjem potencijala digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, za unapređivanje obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo, na primjer s pomoću otvorenih obrazovnih sadržaja, otvorene znanosti te alata i infrastruktura za e-učenje, istodobno prepoznajući potrebu za smanjenjem utjecaja digitalnih tehnologija na okoliš, potpunim poštovanjem i zaštitom ljudskih prava te poticanjem digitalne dobrobiti i smanjenjem digitalnog jaza;
14. ističe da bi naponi za razvoj obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo trebali biti usmjereni na dopiranje do svih građana, posebno mladih, osoba u najranjivijim i marginaliziranim situacijama te osoba koje žive u udaljenim i ruralnim područjima, osiguravanje rodne ravnopravnosti i nediskriminacije te uklanjanje razlika među zemljama i generacijama te unutar njih;

15. naglašava važnost toga da se svijest i obrazovanje o pitanjima održivog razvoja stave u globalnu perspektivu, ističući međusobnu povezanost glavnih suvremenih izazova, čime se potiče aktivno globalno građanstvo koje promiče globalnu pravdu suočavanjem s pitanjem globalnih nejednakosti;
16. pozdravlja znatan napredak koji je u EU-u ostvaren u korist obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo, uključujući više mogućnosti za obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo na svim razinama u državama članicama, produbljenu suradnju između ministarstava i nacionalnih agencija, osmišljavanje odgovarajućih instrumenata i alata za olakšavanje razvoja obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo te bolju koordinaciju na regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;
17. poziva države članice da, prema potrebi i u skladu s nacionalnim okolnostima:
 - a) prodube i ojačaju razvoj usklađenih, uključivih i koordiniranih nacionalnih strateških pristupa i drugih inicijativa za obrazovanje za održivi razvoj, globalno građanstvo i povezane programe, u skladu s ciljem održivog razvoja 4.7. Ažuriraju postojeće politike, uzimajući posebno u obzir najnovije znanstvene spoznaje, povećaju potporu različitim dionicima uključenima u obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezane programe i razviju sinergiju i suradnju između ustanova za formalno i neformalno obrazovanje;
 - b) olakšaju međuministarske i međuagencijske inicijative i inicijative koje uključuju više dionika, u skladu s pristupom na razini cijele vlade i na razini cijelog društva;
 - c) prodube suradnju među državama članicama u području obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo, olakšavajući daljnju razmjenu i iskorištavanje dobrih praksi, među ostalim putem Globalne obrazovne mreže Europe (GENE);
 - d) pozovu mlade koji se kao stalni i važni dionici bave pitanjima održivosti da aktivno sudjeluju kao sutvorci u razradi obrazovnih politika i kurikuluma;

18. poziva Europsku komisiju da nastavi podupirati obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezane programe, uključujući učenje za okolišnu održivost, posebno putem programa Erasmus+, inicijativa Tima Europa, programa LIFE i programa za obrazovanje i podizanje svijesti o razvoju (DEAR). U tom pogledu poziva Komisiju da nastavi s promišljanjima o širem pristupu financiranju iz programa DEAR kako bi se povećao učinak programa;
19. poziva Komisiju i države članice da u okviru pristupa Tima Europa, kao dio svojih nastojanja da podupru održivi oporavak usklađen s ciljevima održivog razvoja, poboljšaju suradnju u području obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezanih programa, uključujući učenje za okolišnu održivost, s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama i tijelima kao što su Vijeće Europe, UNESCO i UNECE, da promiču obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo na multilateralnim forumima i događanjima, posebno u okviru političkog foruma na visokoj razini i skupine G-20, u skladu s ključnom ulogom dodijeljenom obrazovanju za održivi razvoj u Rimskoj deklaraciji čelnika skupine G-20, te da podupiru jačanje veza između UNESCO-a i ECOSOC-a te međusektorske integracije obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo u aktivnosti sustava Ujedinjenih naroda. U tom pogledu sastanak na vrhu o transformaciji obrazovanja, koji je glavni tajnik Ujedinjenih naroda sazvao u rujnu 2022. kao ključnu inicijativu našeg zajedničkog programa, velika je prilika za jačanje globalne predanosti obrazovanju za održivi razvoj i globalno građanstvo te bi se na njemu trebala istaknuti središnja uloga obrazovanja u cjelokupnom Programu 2030.;
20. pozdravlja integraciju učenja za održivost i potrebe da sektor obrazovanja i osposobljavanja odgovori na glavne ciljeve zelene i digitalne tranzicije u ključnim transformativnim politikama EU-a i komunikacijama Komisije, kao što su novi europski Bauhaus, Erasmus+, Program vještina za Europu, europska strategija za sveučilišta i europski prostor obrazovanja, te poziva Komisiju da nastavi uključivati obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezane programe u sva relevantna područja djelovanja;

21. poziva Komisiju i države članice da u okviru pristupa Tima Europa prate napredak EU-a u području obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezanih programa kako bi se osiguralo da se provedba stalno poboljšava i da nitko ne bude zapostavljen, da uspostave sustave vrednovanja koristeći se postojećim alatima za praćenje, prema potrebi, izbjegavajući pritom udvostručavanje napora i obveza izvješćivanja, te da poboljšaju istraživanja o evaluaciji. Ujedno poziva Komisiju da nastavi dosljedno i sustavno promicati obrazovanje za održivi razvoj i globalno građanstvo te povezane programe, u skladu s ciljem održivog razvoja 4.7, među ostalim podupiranjem provedbe Preporuke Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj, te da istraži mogućnosti za uključivanje pokazatelja za cilj 4.7. u skupove ciljeva održivog razvoja i obrazovnih pokazatelja EU-a;
22. u potpunosti podupire novi proces izrade nove europske deklaracije o globalnom obrazovanju u Europi do 2050., koja će se temeljiti na postignutom napretku i doprinijeti jačanju obrazovanja za održivi razvoj i globalno građanstvo u EU-u.
-